

Číslo 279
2. října 2017

OBSAH

Výsledky neformálního summitu v Tallinnu 1

Komise

Migrační balíček 2

Nový schengenský balíček 3

Nová pravidla pro zdanění digitální ekonomiky 4

Práva cestujících v železniční dopravě 4

Rada

Výsledky Rady pro obecné záležitosti 5

Výsledky Rady pro obecné záležitosti ve formátu dle čl. 50 6

Evropský parlament

Daňové úniky v evropském fotbalu 6

Zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce 7

Informace

Agenda Rady pro zemědělství a rybolov 7

Agenda Rady pro hospodářské a finanční záležitosti 8

619. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni 8

Rámcové pozice 8

Výsledky neformálního summitu v Tallinnu

Ve dnech 28. a 29. září se v Tallinu uskutečnilo neformální zasedání hlav států a předsedů vlád členských zemí EU. Ve čtvrtek proběhla neformální večeře k problematice budoucího směřování EU a v pátek se konal digitální summit organizovaný estonským předsednictvím Rady EU. Delegaci ČR vedl předseda vlády Bohuslav Sobotka.

Kontext

Při příležitosti 60. výročí podpisu zakládajících smluv se 25. března 2017 v Římě uskutečnilo neformální zasedání prezidentů a předsedů vlád členských zemí, z kterého vzešla Římská deklarace o budoucím směřování Unie.

Dalším vstupem do debaty o budoucnosti evropské integrace byla Bílá kniha o budoucnosti EU, kterou představila Komise 1. března a projev předsedy Komise Jean-Claudea Junckera o stavu Unie ze 13. září 2017. J. C. Juncker v něm představil cestovní mapu, podle níž by se měl 30. března 2019, tedy v den očekávaného vystoupení Velké Británie z EU a nedlouho před volbami do Evropského parlamentu, konat v Rumunsku zvláštní summit k budoucnosti EU.

Digitální summit organizovalo nynější estonské předsednictví EU, které si datovou problematiku a inovace vzalo jako jedno ze svých klíčových témat. Pobaltské Estonsko, které má jen asi 1,3 milionu obyvatel, patří v oblasti datových a internetových technologií v Evropské unii ke špičce. Technologické inovace nyní jako země stojící v čele EU nabízí unijním partnerům v nejrůznějších oblastech.

Klíčové body

Na čtvrteční večeři se prezidenti a předsedové vlád EU věnovali pokroku v reformě Evropské unie, jež byla zahájena loni na podzim v Bratislavě. Evropské státníci se shodli, že je třeba zrychlit komunikaci tak, aby rozhodování o zásadních věcech netrvalo několik let. Předseda Evropské rady Donald Tusk by měl proto co nejdříve představit návrhy na zefektivnění komunikace mezi lídry členských států.

D. Tusk po jednání uvedl, že do dvou týdnů přijde s konkrétním pracovním plánem obsahujícím množství bodů, o nichž budou muset šéfové států a vlád členských zemí unie rozhodnout tento a příští rok. Mimo jiné bude dle něj obsahovat spuštění trvalé posílené spolupráce v obraně do konce roku 2017 a summit eurozóny v prosinci k dalšímu prohloubení hospodářské a mě-

nové unie s důrazem na dokončení bankovní unie.

Na digitálním summitu se evropské státníci věnovali tématům inovací, kyberbezpečnosti, elektronizace veřejné správy či volného toku dat. Podle estonského ministerského předsedy Jüri Ratase se všechny členské státy EU shodly, že jsou odhodlány do konce roku 2018 dokončit unijní jednotný digitální trh.

Předseda J.-C. Juncker po jednání prohlásil, že příští rok bude předložen návrh nových pravidel o spravedlivém a efektivním zdanění digitálních firem. Komise už dříve dávala najevo, že internetové firmy by měly v EU platit daně tam, kde skutečně vytvářejí zisk. Skupina deseti členských zemí EU předložila v září návrh, který předpokládá danění těchto společností podle jejich obrátu a nikoli zisku.

Evropské státníci dále jednali o lokalizaci dat. Česká vláda přivítala, že Komise vyslyšela její hlas a zveřejnila legislativní návrh zakotvující princip volného toku neosobních dat v EU.

Stranou nezůstalo ani téma elektronizace veřejné správy. Česká vláda v té souvislosti na národní úrovni přijala zákon o e-občankách a o elektronické identifikaci. Do konce příštího roku budou všechny orgány státní správy připraveny na přijímání elektronických faktur.

Východiska pozice ČR

O vícerychlostní Evropě uvedl po jednání český premiér Bohuslav Sobotka, že pro Česko je klíčové, aby spolupráce v různých oblastech zůstala otevřená pro všechny členské státy. Evropa se dle něj nesmí stát prostorem uzavřených klubů.

Vláda ČR se hodlá aktivně zapojit do vyjednávání nově představeného kybernetického balíčku. Díky pokročilé legislativě a kvalitním národním kapacitám se v zajišťování kybernetické bezpečnosti řadí ČR v EU na přední příčky.

Pro vládu je důležité dodržování principů „digital by default“ a „data only once“. Prosazuje model veřejné správy jako služby, která je občanům snadno dostupná a přístupná, pracuje také na novém informačním systému veřejné správy Portál občana.

Předpokládaný další vývoj

Diskuze o budoucnosti EU a follow-up digitálního summitu by měly být na programu jednání říjnové Evropské rady ve dnech 19. a 20. října. /M. Bydžovská/

Dne 27. září 2017 vydala Komise další souhrn dokumentů reagujících na migrační krizi. Komise jednak zhodnotila naplňování evropského programu pro migraci, jednak předložila návrhy na vytvoření bezpečných a legálních cest do Evropy a na zefektivnění návratových politik.

Kontext

Na migrační krizi reagovala Komise sdělením o evropském programu pro migraci (EAM), který představila v květnu 2015. V návaznosti na toto sdělení zveřejnila Komise konkrétní návrhy k řešení migrační krize v tzv. prvním implementačním balíčku (květen 2015: relokační 40 000 osob, přesídlení 20 000 osob, akční plán proti pašování) a následně v tzv. druhém implementačním balíčku (září 2015: relokační 120 000 osob, návrh trvalé relokační politiky, bezpečné země původu, návratová politika).

V květnu a červenci 2016 pak byly zveřejněny dva azylové balíčky coby součást reformy společného evropského azylového systému (CEAS). Celkem se jedná o 7 legislativních návrhů, které mají ambici zásadně změnit společný azylový systém EU. V prosinci 2016 bylo dosaženo částečného obecného přístupu k revizi nařízení o databázi Eurodac a k nařízení o Agentuře EU pro azyl. Projednávání dalších návrhů (nařízení Dublin IV, kvalifikační nařízení, procedurální nařízení, přijímací směrnice, nařízení o společném přesídlovacím rámci) postupují velmi pomalu. Návrh nařízení Dublin IV zahrnující povinné relokační je zablokovaný.

Klíčové body

Komise ve svém sdělení k evropskému programu pro migraci pozitivně hodnotí, že se během posledních dvou let podařilo díky úsilí EU snížit motivace k nelegální migraci, posílit ochranu vnějších hranic Unie, dostát povinnosti pomáhat uprchlíkům a rovněž posílit legální cesty do Evropy. Komise vyzývá k tomu, aby Unie a členské státy v úsilí nepolevovaly, zintenzivnily snahy o stabilnější a strukturálnější řešení a zůstaly připraveny k reakci na nepředvídané situace, jelikož migrační tlak na Evropu je i nadále vysoký. Komise v této souvislosti identifikuje několik klíčových oblastí: zajišťování solidarity, posílení legální migrace (zvláště vydané doporučení) a zefektivnění návratů (zvláště vydaná příručka).

Pokud jde o **solidaritě**, relokační mechanismus (dosud relokováno cca 29 000 osob) dle Komise přispěl k významnému snížení tlaku na azylové systémy Itálie a Řecka. Bezprostřední prioritou je proto nyní zajistit urychlenou relokační všech zbývajících způsobilých osob, které do Řecka a Itálie dorazily do 26. září. Celkový počet relokovaných osob by se mohl přiblížit hodnotě 37 000. Komise zdůrazňuje, že by měla rovněž pokračovat pomoci Itálii a Řecku poskytovaná úřadem EASO a dalšími agenturami EU. Komise dále apeluje na to, aby členské státy učinily zásadní pokrok v reformě společného evropského azylového systému, zejména dublinského nařízení.

Ve speciálním doporučení věnovaném **legální migraci** Komise navrhuje, aby byl vytvořen nový program EU pro přesídlení, který by v příštích dvou letech umožnil přesídlit do EU minimálně 50 000 nejzranitelnějších osob, které potřebují mezinárodní ochranu. Nový mechanismus by měl fungovat do října 2019 a bude vycházet z dosavadních přesídlovacích programů, v rámci nichž bylo do EU pře-

sídleno již více než 23 000 osob. Komise očekává, že toto další ad hoc přesídlovací schéma umožní překlenout období do přijetí nového stálého rámce EU pro přesídlování, který Komise předložila v červenci 2016.

Třetí migrační dokument vydaný Komisí se věnuje návratům, konkrétně se jedná o **návratovou příručku**. Komise v ní doporučuje, aby členské státy v souladu s doporučením Komise z roku 2017 a aktualizovaným akčním plánem v oblasti navrácení a rovněž v úzké spolupráci s Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž zpřehlednily své návratové politiky. Členské státy na vnějších hranicích mohou ve vhodných případech použít přístup založený na hotspots, aby mohly urychleně řídit návratové operace, zejména v situacích významného nárůstu počtu příchozích osob. V oblasti zpětného přebírání osob musí být použity všechny dostupné pobídky a nástroje na úrovni EU a na národní úrovni, aby se zvýšila spolupráce ze strany zemí původu. Jelikož míra navrácení zůstává nedostatečná (v letech 2014–2015 byla přibližně 36 %) a protože z členských států EU má být v blízké budoucnosti navráceno cca 1,5 milionu osob, navrhuje Komise dále posílit návratové týmy Evropské pohraniční a pobřežní stráže tak, aby tato agentura mohla uplatňovat skutečně proaktivní přístup k řízení navrácení a podněcovat a koordinovat řízení navrácení v celé EU.

Komise konečně závěrem sdělení pozitivně hodnotí aktivity Unie i členských států v oblasti vnější dimenze migrace, v nichž je třeba pokračovat.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR vnímá riziko negativních obecných dopadů v případě, že se nepodaří nalézt a účinně provádět opatření, která povedou k celkovému omezení nelegální migrace do EU, k lepšímu fungování společných systémů na evropské úrovni a k zamezení druhotných pohybů migrantů v nelegálním postavení napříč EU. Vláda je připravena podpořit systémové změny, které by měly mířit především k posílení efektivní ochrany vnějších hranic EU, zlepšení procedur v místech prvního vstupu migrantů (bezpečnostní screening, identifikace a registrace) a ke zlepšení návratové politiky EU.

Pokud jde o reformu azylového systému, dle vlády musí být funkční azylový systém založen na konsenzuálním principu, neboť vynucená pravidla dále prohloubí politickou krizi a nepovedou k nápravě systému. Povinné přerozdělování musí být ze systémové revize odstraněno a nahrazeno dobrovolnými, současně však měřitelnými formami solidarity (projekty při stabilizaci uprchlíků mimo EU, masivnější zapojení vysílaných expertů na vnější hranici, adekvátní finanční kompenzace států s objektivně vyšší zátěží).

Předpokládaný další vývoj

Problematika migrace bude diskutována na příštím řádném zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, jež proběhne ve dnech 12. a 13. října v Lucemburku. Migraci se rovněž budou věnovat lídři EU na příštích zasedáních Evropské rady.

/V. Bernas/

Dne 27. září 2017 vydala Komise souhrn dokumentů, jež mají za cíl reformovat schengenský systém. Komise předložila jednak návrh nařízení umožňující prodloužení kontrol na vnitřních hranicích, jednak doporučení členským státům týkající se provádění kontrol na vnitřních hranicích a sdělení k zachování a posílení Schengenu.

Kontext

Vzhledem k množství uprchlíků, kteří se stále nachází v Řecku, a z důvodu rizika jejich sekundární migrace v rámci schengenského prostoru, aplikují některé členské státy i v současnosti kontroly na vnitřních hranicích. V souvislosti s migrační krizí byl tento nástroj poprvé užít na podzim 2015, následně došlo k několika prodloužením jeho platnosti, naposledy v květnu 2017.

Aktuálně provádí kontroly na vnitřních hranicích – z titulu mimořádné situace ohrožující celkové fungování schengenského prostoru – pět členských států: Rakousko (na pozemní hranici s Maďarskem a Slovinskem); Německo (na pozemní hranici s Rakouskem); Dánsko (v přístavech, které mají trajektové spojení s Německem, a na pozemní hranici s Německem); Švédsko (v přístavech v policejním okrsku jižního a západního regionu a na mostě přes průliv Öresund) a Norsko (v přístavech, které mají trajektové spojení s Dánskem, Německem a Švédskem). Opatření je platné do 11. listopadu 2017, kdy – z důvodu limitací uvedených v schengenském hraničním kodexu – nebude moci být znovu prodlouženo (alespoň na základě výše uvedeného titulu). Mimo rámec uvedeného doporučení a na odlišném právním základě kontroly na vnitřních hranicích provádí Francie (od 13. listopadu 2015 do 31. října 2017 z důvodu trvalé teroristické hrozby).

Dne 5. září 2017 Rakousko, Dánsko, Francie, Německo a Norsko představily non-paper s návrhem na úpravu schengenského hraničního kodexu, kde Komisi vyzývají k předložení legislativy umožňující zavedení vnitřních schengenských hraničních kontrol na období delší, než s jakým počítá současná legislativa. Hlavním důvodem je, že stávající pravidla dle předkladatelů dostatečně nereflektují potřeby v kontextu přetrvávajících teroristických hrozeb, tedy vážného ohrožení veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti země.

Klíčové body

Dle Komise je vzhledem k novým bezpečnostním výzvám třeba schengenský hraniční kodex aktualizovat ve smyslu **prodloužení doby možných kontrol na vnitřních hranicích** ve spojení se silnějšími zárukami. Cílem návrhů Komise je pravidla aktualizovat a současně zajistit, že budou využívána efektivněji a pouze v mimořádných situacích jako krajní opatření, je-li to nezbytné a přiměřené. Záměrem Komise je rovněž zpřísnit povinnost spolupracovat se sousedními členskými státy, zejména s cílem minimalizovat dopad na volný pohyb.

V návrhu nařízení proponuje Komise upravit příslušné lhůty podle článků 25 a 27 schengenského hraničního kodexu **až na jeden rok** (namísto šesti měsíců) a zároveň zavádí přísnější procesní záruky, včetně povinnosti členských států předložit podrobné posouzení rizik a zhodnotit, zda

by alternativní opatření nemohla řešit zjištěné hrozby účinněji. Dle návrhu budou moci členské státy kontroly výjimečně prodloužit, pokud táž hrozba přetrvává déle než jeden rok, avšak pouze v případě, že již byla v reakci na hrozbu přijata přiměřená výjimečná opatření na národní úrovni, jako je například vyhlášení výjimečného stavu. Takové prodloužení by vyžadovalo doporučení Rady, která by musela zohlednit stanovisko Komise, a bylo by striktně omezeno na dobu šesti měsíců, s možností nejvýše trojnásobného prodloužení až na dobu maximálně dvou let.

Komise současně vydává pokyny pro členské státy ve formě doporučení, které se týkají **lepššího uplatňování stávajících schengenských pravidel**. Komise zdůrazňuje, že zavedení dočasných kontrol na vnitřních hranicích musí zůstat výjimečným opatřením poslední instance, dopad na volný pohyb musí být minimalizován a přednost by měla mít alternativní opatření, jako jsou například policejní kontroly a přeshraniční spolupráce. Členské státy musí pravidelně hodnotit veškeré dočasné kontroly, informovat ostatní dotčené členské státy a spolupracovat s nimi a zdržet se jakýchkoli neodůvodněných opatření.

Třetí „schengenský“ dokument představuje sdělení Komise k **zachování a posílení schengenského prostoru**. Komise zde vedle důrazu na ochranu vnějších hranic a předcházení sekundární migraci apeluje na to, aby se Bulharsko a Rumunsko staly řádnými členy schengenského prostoru. Rada by dle Komise měla přijmout rozhodnutí, kterým schválí jejich přistoupení k schengenskému prostoru a zruší kontroly na vnitřních hranicích mezi těmito dvěma členskými státy a jejich sousedy v EU.

Východiska pozice ČR

Zachování schengenského prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích patří mezi hlavní priority vlády ČR. Vláda proto dlouhodobě prosazuje zavedení takových opatření, která by posílila ochranu vnějších hranic EU a řešila kořeny migrační krize. Vláda sice podpořila květnové prodloužení kontrol o posledních šest měsíců, současně však varuje před tím, aby se postupně nevytvořil model „Schengenu s kontrolami“.

Ačkoli stav dočasných kontrol na vnitřních hranicích přijala za realitu, nadále se chce držet některých základních principů, které dělají Schengen Schengenem, z nichž nehodlá ustoupit. Těmito znaky je nejenom plynulost dopravy přes vnitřní hranice, ale také zajištění základních práv osob překračujících vnitřní hranice a správná rovnováha mezi volným pohybem a možností kontrolovat. Při jejich nedodržování nastane eroze základních principů Schengenu.

Předpokládaný další vývoj

Problematika revize schengenského hraničního kodexu bude diskutována na příštím řádném zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, jež proběhne ve dnech 12. a 13. října v Lucemburku.

/V. Bernas/

Dne 21. září 2017 vydala Komise sdělení (KOM(2017) 547), v němž se zaměřuje na nová pravidla pro danění digitální ekonomiky. Podle Komise je stávající daňový rámec v EU zastaralý a neodpovídá současným potřebám a to zejména pokud jde o nové business modely založené na inovativních technologiích. Hledá tak cesty, jak zajistit spravedlivější a efektivnější způsoby korporátního zdanění, které by měly také přispět k dokončení unijního digitálního trhu a lepšímu využití všech výhod digitalizace, od robotiky po umělou inteligenci.

Kontext

Sdělení představuje výzvy, kterým členské státy v současné době čelí v rámci digitální ekonomiky. Komise v něm načrtává možná řešení současné situace, kdy zisky v digitálním hospodářství v současnosti nejsou spravedlivě daněny. Cílem je zajistit soudržný přístup EU k zdanění digitálního hospodářství, který podporuje klíčové priority Komise týkající se dokončení jednotného digitálního trhu a zajištění spravedlivého a účinného zdanění všech společností.

Plány Komise byly potvrzeny také předsedou Komise J.-C. Junckerem ve svém projevu ke stavu Unie v roce 2017. Tato pravidla by mohla být stanovena již na jaře roku 2018. Sdělení by mělo také přispět k mezinárodní činnosti v této oblasti, zejména v rámci skupiny G20 a OECD.

Klíčové body

Cílem Komise je zajistit **soudržný přístup EU ke zdanění digitální ekonomiky**, který podporuje klíčové priority týkající se dokončení jednotného digitálního trhu.

Klíčovou premisou pro iniciativu Komise v této oblasti je snaha zajistit, aby všechny **podniky** působící v EU **platily své daně tam, kde jsou vytvářeny zisky a hodnota**.

Rozdílné národní přístupy v rámci EU mohou rozdrobit jednotný trh, zvýšit daňovou nejistotu, destabilizovat rovné podmínky a otevřít nové mezery pro daňové zneužívání. Společný přístup EU by měl také posílit její pozici v mezinárodních diskusích a napomoci přijetí smysluplných, mnohostranných řešení.

Preferovaným řešením Komise je **začlenit přístup EU do obecného rámce pro mezinárodní daň z příjmů právnických osob**. Počátkem roku 2018 předloží OECD předběžnou zprávu o zdanění digitální ekonomiky skupině G20, která by měla stanovit další možné postupy v této oblasti. Tato práce bude vyžadovat podrobnou analýzu rozsahu, formy a uplatňování různých opatření.

Komise však bude muset rovněž zvážit **slučitelnost nových pravidel s mezinárodními pravidly**, kdy jde konkrétně např. o řešení slučitelnosti nových návrhů se smlouvami o zamezení dvojího zdanění, pravidly státní podpory, základními svobodami a mezinárodními závazky v rámci dohody o volném obchodu a pravidel Světové obchodní organizace (WTO).

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podporuje boj s umělým a čistě účelovým přeléváním zisků do jurisdikcí, kde jsou zisky zdaněny nízkými sazbami daně z příjmů, či nejsou zdaněny vůbec. Současně je nutné před předložením jakéhokoli společného přístupu EU k digitálnímu zdanění posoudit technickou proveditelnost a právní slučitelnost alternativních možností.

Předpokládaný další vývoj

Estonské předsednictví chce dosáhnout shody v Radě EU na jasných a ambiciózních závěrech k této problematice. Tyto závěry by měly fungovat jako příspěvek EU k mezinárodním diskusím o digitálním zdanění a to zejména na jednáních skupiny G20 a OECD. /Ch. Kovaříková/

Práva cestujících v železniční dopravě > Komise

Komise vydala 27. září 2017 návrh nařízení, kterým se stanoví práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě (KOM 2017 548). Návrh nařízení aktualizuje evropské předpisy o právech cestujících po železnici, aby jim zaručila lepší ochranu v případě zpoždění či zrušení spoje a proti diskriminaci.

Kontext

Předpisy EU upravující práva cestujících v železniční dopravě jsou v platnosti od prosince 2009. Jedná se zejména o nařízení č. 1371/2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě a zprávu Komise o uplatňování tohoto nařízení. Nařízení vychází ze stávajícího systému mezinárodního práva a rozšiřuje oblast jeho působnosti na vnitrostátní osobní železniční dopravní spoje.

Cestující mají v některých členských státech EU nárok na finanční odškodnění, pokud se jejich vlak zpozdí na příjezdu o hodinu nebo déle. V případě zpoždění mohou také cestující mít nárok na jídlo a občerstvení (přiměřeně délce čekací doby), a pokud musí zůstat v daném místě přes noc, i na ubytování.

Klíčové body

Aktualizace stávajících předpisů o právech cestujících v železniční dopravě, které jsou předmětem návrhu, se soustředí na **pět hlavních oblastí**.

Jednotné uplatňování předpisů. Předpisy o právech cestujících by měly začít platit i pro dálkové vnitrostátní a mezinárodní městské, příměstské a regionální spoje. V současnosti je uplatňuje v plném rozsahu pouze pět členských států (Belgie, Dánsko, Itálie, Nizozemsko a Slovensko), ostatní zavedly výjimky různého stupně, čímž jsou práva cestujících značně omezena.

Informace a nediskriminace. Informace o právech cestujících by měly být lépe podávány, např. tištěny na jízdenky. Cestující s navazujícími spoji, na něž mají samostatné jízdenky, musí být informováni, zda se jejich práva vztahují na celou cestu, nebo pouze na určitý úsek. Také se nově explicitně zakazuje diskriminace kvůli státní příslušnosti, místu pobytu nebo měny platby. Vzhledem k rozvoji online platform pro prodej přepravních dokladů cestujícím by členské státy měly věnovat zvláštní pozornost tomu, aby zajistily, že k žádné diskriminaci nedojde ani při přístupu k on-line rozhraním nebo nákupu přepravních dokladů.

Více práv pro osoby se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu. Nařízení navrhuje zavést zákonný nárok těchto osob na pomoc na všech spojkách a na náhradu za ztrátu nebo poškození specifických pomůcek umožňujících jim pohyb. Důležité informace musí být podány dostupnou formou /Pokračování na s. 5/

a zaměstnanci železničních podniků musí projít školením pro práci s těmito osobami.

Vymáhání práv, vyřizování stížností a sankce. V návrhu je podrobněji stanoven postup pro vyřizování stížností a lhůty. Cestující by měli v prvním stupni podávat stížnosti u železničních podniků a následně, je-li to nezbytné, u subjektu pro alternativní řešení sporů nebo u vnitrostátního subjektu příslušného pro prosazování. Návrh upřesňuje odpovědnost vnitrostátních subjektů příslušných pro prosazování v přeshraničních věcech a požaduje po nich účinnou spolupráci.

Přiměřenost a spravedlnost. Měla by se zavést výjimka z důvodu „vyšší moci“, na základě které by železniční dopravci byli zproštěni povinnosti vyplácet odškodnění v případě zpoždění následkem přírodní pohromy, kterou nemohli předpokládat a které nemohli zabránit. Podle stávajících předpisů musí dopravci i v těchto případech odškodnění vyplácet.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR v obecné rovině vítá návrh Komise týkající se novelizace nařízení č. 1371/2007, který se zaměřuje především na další posílení práv cestujících v železniční dopravě a zvýšení konkurenceschopnosti železniční dopravy. Jako klíčovou vnímá vláda v této souvislosti především otázku financování dodatečných nákladů, které aplikací novelizovaného nařízení vzniknou železničním dopravcům a zajištění souladu se směrnicí EAA (směrnicí o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se požadavků na přístupnost u výrobků a služeb), která se problematiky práv cestujících rovněž týká a je v současné době projednávána v Radě EU.

Předpokládaný další vývoj

Nyní bude návrh postoupen Radě EU a Evropskému parlamentu ke schválení řádným legislativním postupem. Pět let po vstupu v platnost Komise vyhodnotí, zda bylo jeho cílů dosaženo. /M. Wernerová/

Výsledky Rady pro obecné záležitosti > Rada

Dne 25. září 2017 proběhlo zasedání Rady pro obecné záležitosti. Na programu byla příprava zasedání Evropské rady 19. a 20. října, follow-up červnové Evropské rady, prezentace priorit estonského předsednictví a prohlášení o záměru Komise v rámci legislativního programování. Komise dále informovala o dosavadním průběhu dialogu o právním státu v Polsku. Po skončení zasedání proběhl neformální oběd na téma institucionálních otázek spojených s koncem mandátu Evropského parlamentu. Delegaci ČR vedl státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař.

Klíčové body

Prvním bodem programu stručná prezentace **priorit estonského předsednictví**, vzhledem k tomu, že se jednalo o první zasedání Rady pro obecné záležitosti v rámci tohoto předsednictví..

Následně byl projednán a obecně podpořen návrh **anotované agendy říjnové Evropské rady**. V rámci tématu migrace se členské státy věnovaly jak dimenzi vnější (spolupráce se třetími zeměmi, návratová politika, otázka financování), tak vnitřní (nutnost pokroku při reformě společného evropského azylového systému). Co se týče obrany, delegace obecně přivítaly diskusi k stále strukturované spolupráci (PESCO), rozhodnutí v této věci by měla přijmout prosincová Evropská rada. V digitální oblasti vystupující zdůrazňovali vysoká očekávání od nadcházejícího digitálního summitu v Tallinnu. V oblasti vnějších vztahů zazníval souhlas s potřebou diskutovat další politiku EU vůči Turecku, nicméně s ohledem na důležité partnerství v boji proti terorismu či kontrole migrace. Zazněl rovněž požadavek, aby se Evropská rada věnovala i KLDR. Mimo body anotované agendy rezonovalo také téma obchodní politiky EU; několik států souhlasilo s Komisí, že by se Evropská rada měla obchodu věnovat, další skupina však považovala tuto diskusi za předčasnou a varovala zejména proti protekcionistickým tendencím. Zmíněna byla také ochrana klimatu. Rada pro obecné záležitosti rovněž vzala na vědomí dokument shrnující **implementaci závěrů červnové Evropské rady**.

Další výměna názorů proběhla k **prohlášení o záměru Komise** (jímž byl zahájen proces legislativního programování pro rok 2018). Delegace obecně prohlášení přivítaly, mezi tématy rezonovaly migrace, obchod, obrana,

vnitřní trh, sociální pilíř, hospodářská a měnová unie a další. Komise ve svém vystoupení vyzvala k pokroku ve všech oblastech legislativní činnosti, je třeba soustředit se na výsledky a dosáhnout jich před koncem mandátu současného Evropského parlamentu a Komise.

V rámci bodu „Různé“ Komise krátce shrnula vývoj v **otázce právního státu v Polsku** od poslední diskuse na květnové Radě pro obecné záležitosti. Konstatovala, že Polsko s ní prakticky dialog odmítá, a zdůraznila, že její silné obavy z vývoje v Polsku v oblasti právního státu přetrvávají. Dle Polska je problém jen v odlišné interpretaci justiční reformy a jejích dopadů, apelovalo na pochopení ze strany Komise a členských států, a zároveň vyjádřilo otevřenost dalšímu dialogu s Komisí. Všechny členské státy následně podpořily důležitost principu právního státu a apelovaly na dialog mezi Komisí a Polskem vedoucí k uspokojivému řešení.

Následoval neformální oběd ministrů **k institucionálním otázkám** spojeným s koncem mandátu Evropského parlamentu (zejména složení Evropského parlamentu pro období 2019-2024 – brexit, nadnárodní kandidátka aj.).

Východiska pozice ČR

Vláda ČR celkově podpořila komentovaný návrh pořadu jednání Evropské rady, vyzvala především k pokračování v implementaci iniciativ v oblasti obrany a bezpečnosti. V otázkách migrace klade vláda důraz na její externí dimenzi a spolupráci se třetími zeměmi.

V digitální agendě podporuje dokončení iniciativ jednotného digitálního trhu, přivítala vydání legislativního návrhu k volnému toku dat. Z hlediska legislativního programování vláda klade důraz především na iniciativy vedoucí k zajištění prosperity a bezpečnosti. V rámci diskuse o právním státu v Polsku vláda vyzvala k pokračování dialogu mezi Polskem a Komisí.

Předpokládaný další vývoj

Příští zasedání Rady pro obecné záležitosti se uskuteční 17. října v Lucemburku.

/K. Šustrová/

Dne 25. září 2017 proběhlo další zasedání Rady pro obecné záležitosti ve formátu dle článku 50 Smlouvy o EU (formát EU-27). Na programu jednání byla informace o dosavadním průběhu vyjednávání ze strany hlavního vyjednavatele EU Michela Barniera a přijetí návrhu pořadu jednání Evropské rady dle článku 50 Smlouvy o EU (SEU) dne 19. nebo 20. října 2017. Delegaci ČR vedl státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař.

Klíčové body

Rada pro obecné záležitosti dle čl. 50 SEU byla informována o **dosavadním průběhu vyjednávání** se Spojeným královstvím. Hlavní unijní vyjednaváč Michel Barnier zároveň okomentoval hlavní body projevu britské premiérky Theresy Mayové z 22. září 2017 a upozornil na oblasti, kde je stále potřeba dosáhnout značného pokroku, i s ohledem na čtvrté kolo vyjednávání, které začalo bezprostředně po skončení Rady pro obecné záležitosti ve formátu dle čl. 50 SEU.

Rada rovněž vzala na vědomí **návrh pořadu jednání Evropské rady dle článku 50 SEU** dne 19. nebo 20. října.

V diskusi členské státy obecně podpořily práci týmu hlavního vyjednavatele, vyjádřily mu důvěru a akcentovaly jednotné vystupování EU-27. Shodly se také na platnosti principu sekvencování a opětovně zopakovaly, že je třeba dosáhnout pokrok na všech kapitolách výstupové dohody, aby bylo možné zahájit jednání o budoucím rámci nastavení vztahů.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podpořila práci vyjednavacího týmu EU, zdůraznila nutnost jednoty EU-27 a vyjádřila přesvědčení, že zatím nebylo dosaženo dostatečného pokroku pro přechod do další fáze vyjednávání. S přijetím anotované agendy Evropské rady dle článku 50 SEU souhlasila.

Předpokládaný další vývoj

Příští zasedání Rady pro obecné záležitosti dle článku 50 SEU se uskuteční 17. října v Lucemburku. /K. Šustrová/

Daňové úniky v evropském fotbalu > Evropský parlament

Členové vyšetřovacího výboru PANA Evropského parlamentu (EP) uspořádali v úterý 26. září veřejné slyšení na téma „Daňové plánování: porušují známé osobnosti a společnosti právní předpisy EU?“ Cílem těchto aktivit EP je získat bližší představu a lépe objasnit finanční podmínky panující v evropském vrcholovém fotbalu s ohledem na boj proti praní špinavých peněz a daňové podvody.

Kontext

Výbor PANA, celým názvem „Vyšetřovací výbor pro prošetření údajných porušení a nesprávného úředního postupu při uplatňování právních předpisů Unie v souvislosti s praním peněz, vyhýbáním se daňovým povinnostem a daňovými úniky“, byl zřízen rozhodnutím EP dne 8. června 2016. Po sérii šetření aféry s tzv. Panama Papers, jehož cílem bylo rozkrýt úlohu tajných offshorových struktur využívaných k vyhýbání se daňovým povinnostem na území v EU, se tento výbor nově zaměřil na specifickou oblast daňových podvodů ve fotbale. Zprávu k této problematice připravuje český poslanec EP Petr Ježek (ALDE) společně s jeho dánským kolegou Jeppem Kofodem (S&D).

Klíčové body

Veřejného slyšení se kromě členů EP zúčastnili také investigativní novináři dlouhodobě se zabývající sportovní tematikou a zástupci předních fotbalových asociací FIFA a UEFA. Řada poslanců zkritizovala zavedenou praxi v tomto sportovním odvětví spočívající v **neprůhledném systému finančních transakcí bez řádného odvodu daní**. Zejména bylo poukazováno na netransparentní přestupy hráčů za mimořádně vysoké finanční částky, problematické způsoby financování evropských velkoklubů, či na výnosy z práv na zhotovení podobizen hráčů, které nejsou daněny stejným způsobem jako odměny těchto sportovců.

Kauzu odstartovala série reportáží z roku 2016 ze zákulisí fotbalu, které poukazovaly na podezřelé převody peněz a daňové úniky, a jež vešla ve známost podle stejnojmenných internetových stránek zveřejňující tyto údaje jako „**Football Leaks**“. Představitelé FIFA a UEFA v průběhu slyšení uvedli, že jsou si vědomi poškození společenské prestiže fotbalu v důsledku řady mediálních případů, které zahrnovaly přední fotbalové hvězdy jako Lionel Messi (odsouzen za daňové úniky ve výši 4,1 milionů eur) či Cristiano Ronaldo (obviněn z daňových úniků ve výši 14,7 milionů eur).

Předseda výboru PANA Werner Langen (EPP) pak v této souvislosti označil odpovědi těchto zástupců z hlediska reflexe stávajícího stavu a možnosti zlepšení panujících podmínek jako neuspokojivé. Pochybnost nad schopností stávajícího systému dohledu, vykonávaného mimo jiné prostřednictvím uvedených organizací, a jeho funkčnosti, vyjádřil v debatě i český poslanec Petr Ježek (ALDE).

Východiska pozice ČR

Vláda považuje společný postup proti daňovým únikům za svou prioritu v EU. Daňové úniky a podvody omezují schopnost států plnit svou roli, jsou v rozporu se sociální spravedlností a poškozují hospodářskou soutěž. Proto by EU měla tento problém řešit společně.

Předpokládaný další vývoj

Vyšetřovací výbor PANA po úvodních slyšeních předloží v následujících týdnech a projedná shrnující zprávu, o které by se podle předběžných informací mělo hlasovat na plenárním zasedání EP ještě před koncem tohoto roku.

/O. Kaleta/

Ve čtvrtek 28. září přijal Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) návrh doporučení k návrhu nařízení Rady, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO). Poslanci návrh nařízení odsouhlasili.

Kontext

Návrh nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce byl Komisí představen v roce 2013 a zřizuje novou unijní instituci, která má poprvé v historii trestního práva vlastní pravomoc vyšetřovat a žalovat přeshraniční činy poškozující finanční zájmy EU nad 10 000 EUR, včetně rozsáhlých podvodů na DPH nad 10 milionů EUR. Od svého představení doznal návrh řady významných změn, nicméně Rada pro obecné záležitosti 7. února 2017 a následně i Evropská rada 9. - 10. března 2017 konstatovala neexistenci jednomyslné dohody ohledně návrhu. V návaznosti na to bylo zahájeno vyjednávání o textu pro účely ustanovení posílené spolupráce. Členské státy, které se rozhodly posílené spolupráce účastnit, se 8. června 2017 dohodly na právním předpisu, který upravuje podrobnosti ohledně fungování a úloh EPPO.

Klíčové body

Konečné přijetí nařízení o EPPO vyžaduje **souhlas Evropského parlamentu (EP)**, který má v rámci postupu souhlasu pravomoc přijmout či odmítnout legislativní návrh absolutní většinou hlasů, nemůže jej ale změnit. Výbor LIBE na své schůzi ve čtvrtek 28. září přijal návrh doporučení, kterým návrh nařízení odsouhlasil, a to poměrem hlasů 40 pro, 5 proti a 2 poslanci se zdrželi hlasování.

EP přijal k EPPO v letech 2014, 2015 a 2016 **tři průběžné zprávy**, v nichž jeho zřízení podporoval a zdůrazňoval důležitost nezávislosti žalobců, avšak zároveň v nich vyjádřil několik pochybností zejména ohledně pravomocí, struktury, vyšetřování, procesních práv, soudního přezkumu, vztahu k jiným relevantním agenturám EU, podvodů v oblasti DPH a směrnice o ochraně finančních zájmů.

Zpravodajka výboru LIBE poslankyně Barbara Materová (EPP, IT) uvedla, že by uvítala ambicióznější nařízení, nicméně s pochybnostmi EP se znění návrhu v předložené

podobě do velké míry vypořádalo. Dále také zmínila, že lituje, že ne všechny členské státy EU se na zřízení EPPO podílejí, avšak přivítala, že ke společnému postoji v otázce trestné činnosti poškozující finanční zájmy EU a závažného podvodného jednání v oblasti DPH dospělo dvacet z nich. Neúčastníci se členské státy zpravodajka vybědla, aby se v budoucnu k posílené spolupráci připojily.

EPPO bude mít pravomoc za určitých podmínek vyšetřovat a stíhat podvody v rámci EU a jiné trestné činy poškozující finanční zájmy Unie. Sdruží úsilí v oblasti vymáhání práva na evropské a vnitrostátní úrovni zaměřené na boj proti podvodům v rámci EU. Centrální úřad EPPO bude sídlit v Lucemburku a bude fungovat jako kolektivní struktura složená ze dvou úrovní. Ústřední úroveň bude tvořena evropským nejvyšším žalobcem, který bude mít celkovou odpovědnost za úřad. Decentralizovaná úroveň bude tvořena evropskými pověřenými žalobci umístěnými ve členských státech, kteří budou pověřeni každodenním vedením vyšetřování trestných činů a trestních stíhání v souladu s nařízením a právními předpisy daného členského státu.

Východiska pozice ČR

Pozice vlády ČR byla zprvu velmi zdrženlivá, avšak během vyjednávání se jí podařilo zajistit řadu změn. S ohledem na finální znění textu nařízení EPPO, které je dobrým základem pro budoucí fungování EPPO, se vláda rozhodla přistoupit ke zřízení EPPO v režimu posílené spolupráce na červnové Radě pro spravedlnost a vnitřní věci.

Předpokládaný další vývoj

O doporučení k návrhu nařízení Rady, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení EPPO, bude EP hlasovat ve čtvrtek 5. října 2017. Finální schválení se následně předpokládá na Radě pro spravedlnost a vnitřní věci 12. - 13. října 2017. EPPO by měl být funkční v roce 2020 a doplní práci OLAF a Eurojustu, jež nedísejní prostředky pro vyšetřování nebo stíhání jednotlivých případů trestné činnosti.

/A. Kuchařová/

Agenda Rady pro zemědělství a rybolov, 9. října > Informace

Rybolovná práva pro ryby v Baltském moři. Delegace budou projednávat návrh nařízení, který stanovuje rybolovná práva odlovů sledě obecného, tresky obecné, plátýse evropského, lososa obecného a šprota obecného. Komise navrhuje, aby byl v příštím roce vzhledem ke špatnému stavu populace zcela zakázán mořský rybolov úhoře říčního.

EU a Norsko: konzultace 2018. Druhým bodem bude pravidelná výměna názorů mezi Komisí a členskými státy před bilaterálními konzultacemi mezi EU a Norskem ohledně vzájemné výměny rybolovných práv pro rok 2018.

Výroční zasedání ICCAT. Proběhne výměna názorů před 25. výročním zasedáním Mezinárodní komise pro ochranu tuňáků v Atlantickém oceánu (ICCAT), které se letos uskuteční v Maroku.

Vývoj na trzích. Komise přednese informace o vývoji na evropských zemědělských trzích a následně k tomuto bodu proběhne debata.

Agenda 2030. Posledním bodem na jednání je výměna názorů provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a její důsledky pro zemědělskou politiku EU.

Další agenda. V rámci části „Různé“ proběhne představení výsledků ministerského zasedání na vysoké úrovni o opatřeních přijatých v návaznosti na ohrožení fipronilem. Německá delegace přednese informace o financování koordinačního nástroje EU pro omezené použití. Maďarská delegace představí společné prohlášení ministrů zemědělství Visegrádské skupiny, Lotyšska a Litvy o výhledech společné rybářské politiky EU po roce 2020. Španělská delegace informuje o antisubvenčním a antidumpingovém řízení zahájeném orgány Spojených států proti dovozu černých stolních oliv. Maltská delegace představí závěry ze 41. konference ředitelů platebních agentur EU a závěry z neformálního zasedání ředitelů pro rozvoj venkova.

/J. Černohorský/

Definitivní systém DPH. Komise bude prezentovat legislativní návrh k tzv. definitivnímu režimu DPH v EU. Od roku 1993 v EU platí přechodný režim pro DPH, jenž však dle Komise a některých členských států vykazuje značné nedostatky a napomáhá šíření karuselových podvodů. Proto nyní přichází s novým návrhem, jak současnou situaci v EU řešit.

Poznatky získané z evropského semestru 2017. V nelegislativní části Rady budou ministři financí nejdříve diskutovat získané poznatky z fungování procesu evropského semestru pro letošní rok. Výměna názorů byla připravena Výborem pro hospodářskou politiku a Hospodářským a finančním výborem.

Příprava zasedání ministrů financí a guvernérů centrálních bank skupiny G20 a výročních zasedání Mezinárodního měnového fondu. Ministři projednají společnou pozici EU a návrh mandátu pro jednání ministrů financí

a guvernérů centrálních bank G20 ve dnech 12. - 13. října ve Washingtonu. Současně by měli potvrdit prohlášení předsedy Rady pro hospodářské a finanční záležitosti na výroční zasedání Mezinárodního měnového a finančního výboru.

Financování opatření v oblasti klimatu s ohledem na zasedání COP23. Ministři financí mají potvrdit návrh Závěrů Rady k financování opatření v oblasti klimatu, jež připravil Výbor pro hospodářskou politiku a Hospodářský a finanční výbor.

Zdanění digitální ekonomiky. Komise ministrům financí představí své návrhy k zefektivnění daňového systému s ohledem na digitalizaci ekonomiky a nové formy business modelů. Estonské předsednictví bude následně informovat o proběhlé diskuzi k této tematice na digitálním summitu v Tallinnu dne 29. září. /Ch. Kovaříková/

619. zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni > Informace

Dne 26. září 2017 se konalo 619. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Na úvod jednání zástupce Úřadu vlády informoval o průběhu a výsledcích 228. zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni dne 25. září 2017.

V části věnované **aktuálním evropským otázkám** představil zástupce Ministerstva zahraničních věcí aktuální nabídku volných míst sekundovaných národních expertů v jednotlivých generálních ředitelstvích Komise. Ministerstvo vnitra informovalo o možnosti studia na College of Europe. Následoval přehled aktuální agendy Evropského parlamentu a dění v otázce vystoupení Velké Británie z EU.

Zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva dopravy podali **zprávu** z neformálního zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (část doprava a energetika) 19. až 21. září. Zástupce Úřadu vlády poté seznámil Výbor s výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti 25. září. Výbor na pracovní úrovni vzal dále na vědomí shrnutí Prohlášení o stavu Unie předsedy Komise

se Jeana-Clauda Junckera (SOTEU) a informace o přípravě Zprávy o realizaci Národního programu reforem 2017. Na vědomí byl vzat rovněž přehled návštěv představitelů českých státních orgánů v Bruselu a Tallinnu.

V bodu „Různé“ předsedající informoval o termínu konání příštího zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni, které se uskuteční mimořádně ve středu 11. října 2017. Zástupkyňe Ministerstva práce a sociálních věcí krátce reportovala o proběhnuvší kontrolní akci k dodržování administrativních povinností souvisejících s vysíláním pracovníků zahraničními dopravci do ČR 25. září v Rozvadově. Zástupce Ministerstva financí oznámil vypracování materiálu ke jmenování národního koordinátora pro zavedení eura. Tuto sekci poté uzavřel zástupce Ministerstva vnitra avízem konference ministrů vnitra V4 5. října v Budapešti a ministerské konference k e-governmentu 6. října v Tallinnu. Na závěr byly schváleny instrukce pro jednání výboru Coreper I a Coreper II (oba 27. září).

/E. Drnovská/

Rámcové pozice schválené v 39. týdnu > Informace

Rámcová pozice k diskusnímu dokumentu o **využití potenciálu globalizace** (vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí)

Rámcová pozice k diskusnímu dokumentu k **budoucnosti financí EU** (vypracovalo Ministerstvo financí)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 279, týden 25. září až 1. října 2017 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: I. Blahušiak * Kontakt: newsletter@vlada.cz